

Dotyczy projektu: nr POIS.05.03.00-00-186/09 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” w ramach działania 5.3 priorytetu V Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013.

Opis założeń do sporządzenia projektu Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 „Bagno Całowanie” PLH140001

Obszar Natura 2000 „Bagno Całowanie” PLH140001 to projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2007) 5403 - (2008/25/WE) (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, s. 383).

Obszar usytuowany jest ok. 30 km na południowy wschód od Warszawy i stanowi jedno z największych torfowisk niskich na Nizinie Mazowieckiej. Zajmuje on powierzchnię 3 447,5ha na terenie gmin: Karczew, Celestynów, Sobienie-Jeziory i Osieck. Od wschodu sąsiaduje z Równiną Garwolińską. Natomiast jego zachodnim skrajem płynie Kanał Bielińskiego, będący przedłużeniem rzeki Jagodzianki. Ciągący się południkowo wzdłuż prawego brzegu Wisły obiekt, niemal w całości leży w granicach Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. Teren ten jest równocześnie fragmentem Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Bagno Całowanie” PLB140011 oraz europejskiego korytarza ekologicznego Dolina Środkowej Wisły.

Kompleks mokradeł, pomimo znacznego przesuszenia, posiada wysokie walory przyrodnicze. W krajobrazie obszaru dominują siedliska związane z terenami podmokłymi: szuwały, turzycowiska, zarośla wierzbowe, zbiorowiska turzycowo-mszyste i olsy. Kontrastuje z nimi przebiegający przez torfowisko łańcuch wydm, na których występują murawy napiaskowe. Zachowana na obszarze naturalna mozaika siedlisk stanowi o bogactwie lokalnej fauny i flory. Spośród występujących tu roślin ponad 30 gatunków objętych jest ochroną całkowitą. Tereny te stanowią jedną z najważniejszych w Polsce centralnej ostoi derkacza i ptaków siewkowych. Bogato reprezentowana jest również fauna bezkręgowców. Na Bagnie Całowanie występują gatunki motyli zagrożone w skali Europy: czerwończyk fioletek, czerwończyk nieparek i modraszek telejus.

Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 „Bagno Całowanie” PLH140001 są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt:

- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi;
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*);
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*);
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne);
- 1059 Modraszek telejus *Maculinea teleius*;
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*;
- 4038 Czerwończyk fioletek *Lycaena helle*.

Uwaga: lista przedmiotów ochrony z SDF może ulec weryfikacji w toku prac.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest konieczność utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992 ze zm.).

Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 jest dokumentem planistycznym, którego celem jest niezwłoczne podjęcie działań niezbędnych dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 ze zm.). Plan zadań ochronnych dla obszaru

Natura 2000 ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na okres 10 lat.

Dokumentację projektu planu zadań ochronnych zestawia się etapowo w formie elektronicznej. Za pomocą publicznie dostępnego systemu teleinformatycznego będzie możliwe zapoznanie się z kolejnymi etapami prac nad projektem planu zadań ochronnych i zgromadzonymi w ramach tych prac materiałami oraz z projektem planu.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie zorganizuje spotkania dyskusyjne z udziałem przedstawicieli zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 PLH140001 „Bagno Całowanie”. Grupa interesariuszy tworzyć będzie Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW). Celem spotkań Zespołu będzie wyjaśnienie wątpliwości i nieporozumień związanych z ideą sieci Natura 2000. Grupa przedyskutuje cele sporządzenia projektu oraz zweryfikuje stan wiedzy na temat obszaru i przedmiotów ochrony. Zidentyfikuje również zagrożenia i ustali działania ochronne niezbędne dla zachowania właściwego stanu przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000.

W toku sporządzania projektu planu zadań ochronnych istnieje możliwość zgłaszania uwag i wniosków do gromadzonych materiałów. Można je składać w formie pisemnej, ustnej do protokołu podczas spotkań dyskusyjnych ZLW oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Ustalenia planu zadań ochronnych powinny być transponowane do różnych obowiązujących dokumentów planistycznych pozostających w kompetencjach organów władzy publicznej, np.: studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów urządzenia lasu.

z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE

Beata Zajączkowska

